

Bruk av gjeterhund under tilsyn

Forfatter
Cathinka Kjelstrup, NSG

Sammendrag
I løpet av året er det flere oppgaver en gjeterhund blir brukt til. En av disse oppgavene er å være med på beitetilsyn, enten i skogen eller på fjellet.

Publisert
2015

Referanse
Sau og Geit 4/2015

Utskriftsdato
26.01.2023 www.fag.nsg.no

Bruk av gjeterhund under tilsyn

I løpet av året er det flere oppgaver en gjeterhund blir brukt til. En av disse oppgavene er å være med på beitetilsyn, enten i skogen eller på fjellet.

Tilsyn med sauene på utmarksbeite er viktig, men ettersyn av gjerder må også gjøres. Beitelagene utarbeider ofte lister for tilsyn, slik at alle medlemmene får tatt sin tårn.

Det å ha med seg hund på tilsynsrunden kan både være trivelig selskap og nyttig om man må ha fatt i syke eller skadde dyr. Når en har med seg hund på tilsynsrundene kan det også være lurt å trene opp sauer som går i området. F.eks. kan du la hunden få hente sauene inn til deg i forbindelse med notering av individnummer, tildeling av salt eller lignende. Sauer som ikke har vært i kontakt med hund siden beiteslipp er nok litt mer krevende, når vi kommer til sankingen om høsten, enn de som har hatt «hundekontakt» i løpet av sommeren.

Ta også med unghunden

Det å ha med seg unghunden på tilsyn kan være en fin måte å la den bli kjent med terrenget og området som den senere skal være med å sanke sau i. Unghunder bør holdes i langline eller bånd. Det er viktig å holde kontroll på hunden, slik at den lærer seg å følge eier og ikke bare løper etter alle sauer som er rundt i området, uten mål og mening. Dette kan være fin trening for unghunder for å lære seg innkalling og å «gå pent» eller å «gå bak».

Ikke for store oppgaver for tidlig

Det er likevel viktig at unghunden ikke får for store oppgaver for tidlig - at den er moden for oppgavene den får. De fleste hunder som er under 1-2 år er alt for unge til å være med på sanking, men kan godt være med på tilsyn for å trenes på mindre oppgaver.

Før sanking

Tilsyn med hund straks før sankingen skal starte om høsten er spesielt nyttig. Da kan man få introdusere sauene for hund igjen, slik at de så smått begynner å bevege seg hjemover. Når sauene har sett hund i løpet av sommeren blir de enklere å håndtere under sankingen. Hundene vet også hvilken oppgave de har og sankearbeidet blir lettere.

Næringspåfyll er viktig

En tilsynstur kan være tøff, for både folk og hund, men har man godt med tøy, gode sko, mat og drikke går turen greit. Husk også på at hunden får påfyll av energi og vann under lange turer. Flere fôrprodusenter har laget både små bokser og poser med energifôr

som er beregnet til slike turer. Dette kan også komme godt med under sauesankingen, når hundene må jobbe hardt over lengre tid.

Hunden må brukes

Hunder som brukes i praktisk arbeid blir vant til å tenke selv og løse oppgavene selvstendig. En god gjeterhund vil lette arbeidet med dyrehåndteringen, enten det er hjemme på gården eller under sankingen om høsten. Den blir også vant til å være med på lange turer, og gjennom det holder den seg i god form gjennom sommeren. Husk at under sankingen om høsten skal gjeterhunden din yte maks.

Tekst: Cathinka Kjelstrup

(Foto: Pål Kjørstad)